

РЕШЕНИЕ

№ 385

гр. София, 22.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 114 СЪСТАВ, в публично заседание на
единадесети март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: **КОНСТАНТИН Н. ПОПОВ**

при участието на секретаря **ВАЛЕРИЯ Н. ВАСИЛЕВА**
като разглежда докладваното от **КОНСТАНТИН Н. ПОПОВ** Административно
наказателно дело № 20211110213920 по описа за 2021 година

за да се произнесе с решение, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 59 и сл. от ЗАНН.

Образувано е по жалба на ИП „****“ АД срещу наказателно постановление (НП) № Р-10-668/26.08.2021 г., издадено от М. *** Филипова – заместник-председател на Комисията за финансов надзор (КФН), с което на основание чл. 123, ал. 1, изр. второ във връзка с чл. 116, ал. 1, т. 3 от Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП) на дружеството-жалбоподател е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 5000 (пет хиляди) лева за извършено нарушение по чл. 16, ал. 1, вр. чл. 10, т. 1 и т. 2, вр. чл. 54, ал. 1 от ЗМИП и чл. 59, ал. 1 от ЗМИП относно клиент на инвестиционния посредник с № 0000001490, административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 5000 (пет хиляди) лева за извършено нарушение по чл. 16, ал. 1, вр. чл. 10, т. 1 и т. 2, вр. чл. 54, ал. 1 от ЗМИП и чл. 59, ал. 1 от ЗМИП относно клиент на инвестиционния посредник с № 0000001533 и административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 5000 (пет хиляди) лева за извършено нарушение по чл. 16, ал. 1, вр. чл. 10, т. 1 и т. 2, вр. чл. 54, ал. 1 от ЗМИП и чл. 59, ал. 1 от ЗМИП относно клиент на инвестиционния посредник с № 0000001492.

С жалбата е атакувано издаденото наказателно постановление по съображения за неговата необоснованост и незаконосъобразност. Оспорват се на първо място изводите на наказващия орган относно осъществения състав на административно нарушение, като се твърди, че приложимите изисквания по идентификацията на клиентите са били спазени. Възражава се още срещу издаването на постановлението в противоречие със закона, което произтичало от неправилното описание на нарушението, накърняващо правото на защита на наказаното лице и представляващо самостоятелно основание за отмяна на НП. Сочи се, че било допуснатото само едно нарушение, за което следвало да бъде наложено съответстващото по численост

наказание. В условията на евентуалност е ангажирано становище за маловажност на процесния случай, при което спрямо всяко от деянията следвало да бъде приложена разпоредбата на чл. 28 от ЗАНН.

В съдебното заседание дружеството-жалбоподател се представлява от адв. М. М., която поддържа искането за отмяна на наказателното постановление. С представените по делото писмени бележки изцяло пресъздава съдържанието на жалбата и акцентира на виждането си за несъставомерност на деянията.

Въззиваемата страна – заместник-председател на КФН, редовно призована, изпраща процесуален представител в лицето на юрк. Гьорчев, който pledира за потвърждаване на наказателното постановление и моли да му бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в размер, определен от съда. Представя писмени бележки, с които взема становище по всяка от опорните точки на защитата на жалбоподателя.

След преценка на събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, съдът намира за установено от фактическа страна следното:

ИП „***“ със седалище и адрес на управление в гр. ***, ет. 6, съвместно представлявано от *** е инвестиционен посредник, разполагащ с издаден от Комисията за финансов надзор по силата на Решение № 119- ИП от 14.02.2006 г. лиценз за извършване на инвестиционни услуги и дейности, както и на допълнителни услуги по смисъла на чл. 6, ал. 2 от Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) на територията на Република България и в чужбина. Като инвестиционен посредник, спрямо юридическото лице са приложими всички нормативни изисквания, регулиращи предоставянето на инвестиционни услуги и извършването на инвестиционна дейност, което и предполага качеството му на задължено лице по чл. 4, т. 8 от ЗМИП.

С решение от 21.08.2020 г. на Съвета на директорите на***, обективизирано в протокол от същата дата, са приети нови Вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансиране на тероризма, които са разработени на основание чл. 101, ал. 1 от ЗМИП и във връзка с приета на 09.01.2020 г. Национална оценка на риска по чл. 95 от ЗМИП. В тях са разписани конкретни правила, целящи ефективното изпълнение на задълженията на инвестиционния посредник, свързани с установяването на устойчиви механизми за контрол и ограничаване рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризъм. Регламентирано е инвестиционният посредник да поддържа актуална информация за своите клиенти и за извършваните от тях операции и сделки, като периодично преглежда и актуализира при необходимост поддържаните бази от данни клиентски досиета (чл. 39, ал. 1). Прието е периодичният преглед да се извършва в зависимост от рисковия профил на съответния клиент, съобразно което категоризираният със „среден“ риск от изпиране на пари подлежат на актуализация веднъж годишно.

По силата на Заповед № 3-52/24.02.2020 г. на заместник-председателя на КФН, била открита пълна проверка на **. На 28.02.2020 г., при посещение в офиса на посредника, находящ се на адреса му на управление в гр. ***, контролните органи връчили посочената заповед на законните представители на дружеството. Впоследствие заповедта била изменена и допълнена с издаването на Заповед № 3-153/23.07.2020 г., с която в екипа от експертни служители бил включен свидетелят Д. С. З. – „главен експерт“ в отдел „Надзор на инвестиционните посредници и пазари на ценни книжа и разследване на пазарни злоупотреби“ в Дирекция „Надзор на

инвестиционната дейност“ на КФН.

В изпълнение на указаното с точка 10 от Искане № 1, връчено на законните представители на „** по време на посещението в офиса на дружеството на 28.02.2020 г., инвестиционният посредник е представил клиентски досиета на *** с клиентски № 0000001533 - сключило договор за брокерски услуги на 28.11.2017 г., и /*** с клиентски № 0000001492 - сключило договор за брокерски услуги на 26.01.2018 г.

В отговор на последващото Искане № 3, в КФН са постъпили от името на посредника пълните досиета на ** с клиентски № 0000001533, и BETTER CROWN LIMITED с клиентски № 0000001492, както и писмена декларация, подписана от представляващите „***“ АД физически лица, в която същите са гарантирали истинността на представената от тях информация и на приложените документи.

С т. 16 от Искане № 8, връчено в хода на посещение на място в офиса на Посредника на 21.07.2020 г., е изискана справка в .xls формат за клиентите на инвестиционния посредник, включваща всички клиенти, които са имали действащи договори с инвестиционния посредник през периода от 1 януари 2018 г. до датата на предоставяне на информацията, от която да са видни: името (наименованието) на клиента, идентификационен код (ЕГН, ЕИК или др.), клиентският номер, вид на клиента (физическо или юридическо лице), рисковият профил на клиента съгласно чл. 98, ал. 9 от ЗМИП, датата, на която инвестиционният посредник е сключил договор с клиента, държава на произход на клиента, както и действителният собственик за клиенти-юридически лица. В отговор, с писмо с вх. № РГ-03-204-7/29.07.2020 г. Посредникът е представил на проверяващия екип изискания клиентски регистър, от който е видно, че*** с клиентски № *** са категоризирани с рисков профил от изпиране на пари „среден“.

В т. 3 от последвалото Искане № 24, изпратено по електронна поща на жалбоподателя, проверяващият екип е изискал от Посредника да представи всички документи, съдържащи се в клиентските досиета на ** (клиентски номер 0000001490), ** (клиентски номер 0000001533) и ** (клиентски номер 0000001492), получени след 10.03.2020 г., във връзка с актуализирането на данните на клиентите, включително и документите, с които е извършена оценката на риска по чл. 9 от Вътрешните правила на Посредника за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма при периодичния преглед на клиентите в съответствие с чл. 39 от същите Правила.

В отговор, Посредникът е представил пред КФН следните документи: Протокол за определяне на рисков профил на *** от 31.03.2021 г., с който ИП е категоризирал клиента със „среден“ риск от изпиране на пари; Протокол за определяне на рисков профил на *** от 31.03.2021 г., с който ИП е категоризирал клиента със „среден“ риск от изпиране на пари; Протокол за определяне на рисков профил на ***г., с който ИП е категоризирал клиента с „висок“ риск от изпиране на пари; Одобрение за продължаване на делови взаимоотношения с лице, определено с „висок“ риск от изпиране на пари.

В хода на провежданата инспекция контролните органи са установили, че към изпратените от Посредника документи в отговор на т. 3 от Искане № 24 не са били приложени документи, които да удостоверяват извършване на идентификация, проверка на идентификацията въз основа на документи, данни или информация, получени от надеждни и независими източници, както и документи, които да удостоверяват извършване на идентифициране на действителния собственик и

предприемане на подходящи действия за проверка на неговата идентификация по начин, който дава достатъчно основание инвестиционният посредник да приеме за установен действителния собственик, включително прилагане на подходящи мерки за изясняване на структурата на собственост и контрол на *** с клиентски № 0000001490, *** с клиентски № 0000001533 и *** с клиентски № 0000001492.

За горното нарушение бил съставен акт за установяване на административно нарушение (АУАН) № Р-06-721 от 10.08.2021 г. за това, че на 31.03.2021 г. в гр. София ***, в качеството си на задължено лице по чл. 4, т. 8 от ЗМИП, при актуализацията на рисковия профил на ***, не е събрал актуални документи за идентификацията и проверката на идентификацията на действителните им собственици чрез прилагането на мерки за комплексна проверка по реда на чл. 10, т. 1 и т. 2 от ЗМИП, с което е извършил три на брой административни нарушения по чл. 16, ал. 1, вр. чл. 10, т. 1 и т. 2, вр. чл. 54, ал. 1 от ЗМИП и чл. 59, ал. 1 от ЗМИП.

Въз основа на АУАН е издадено и атакуваното НП № Р-10-668 от 26.08.2021 г. на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, с което за горепосочените нарушения, на жалбоподателя *** АД са наложени общо три на брой административни наказания от вида „имуществена санкция“, всяко от които в размер от по 5000 /пет хиляди/ лева на основание чл. 123, ал. 1, изр. второ във връзка с чл. 116, ал. 1, т. 3 от ЗМИП.

Изложената фактическа обстановка съдът прие за установена въз основа на показанията на свидетеля Д. З., както и на приобщените по реда на чл. 283 от НПК писмени доказателства – АУАН № Р-06-721 от 10.08.2021 г., писмени възражения срещу АУАН, придружителни писма от ИП **, декларации от законните представители на ИП, протоколи за определяне рисковите профили на клиенти на ИП, одобрение за продължаване на деловите взаимоотношения с лице, определено с висок риск, искания за представяне на документи от страна на КФН, протокол от 21.08.2020 г. от заседание на СД на ИП, Вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма при ИП, решение № 119-ИП/14.02.2006 г. за издаване лиценз на ИП, заповед № 3-181/12.07.2021 г., заповед № 3-153/23.07.2020 г. и заповед № 3-52/24.02.2020 г. на заместник-председателя на КФН.

Съдът дава положителна оценка на заявеното от разпитания свидетел З., който е бил пряко ангажиран с провеждането на иницирираната спрямо инвестиционния посредник проверка. Актосъставителят дава последователни, логични и непротиворечиви показания, които в пълна степен съответстват на приобщените по делото писмени доказателства. Споделеното пред състава на съда позволява да се установи хронологичната последователност в действията на проверяващата комисия, както и кореспондиращите им отговори от страна на инспектирания обект. По непротиворечив начин се установява факта на непредоставяне на нужните документи за идентификация на юридическите лица – клиенти на Посредника, като е дадено подробно изброяване на съответните материали, които са липсвали сред клиентските досиета. Не се установиха основания за пораждане на съмнения в достоверността на показанията на свидетеля, поради което същите бяха кредитирани в цялост.

Настоящият съдебен състав се довери също и на изброените по-горе писмени доказателства, които по несъмнен начин установяват фактите, включени в предмета на доказване по делото.

При така установената фактическа обстановка, съдът достигна до следните правни изводи:

На първо място съдът намира, че както актът, с който е установено нарушението, така и издаденото въз основа на него наказателно постановление, са издадени от компетентни органи съгласно чл. 123, ал. 1 от ЗМИП. И двата процесуални акта са издадени при спазване на предвидените в чл. 34 от ЗАНН давностни срокове.

При съставяне на АУАН не са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила. Актът е съставен в присъствие на редовно упълномощен представител на дружеството-жалбоподател, както и в присъствието на двама свидетели съгласно чл. 40, ал. 3 ЗАНН. Подписан е от съставителя, свидетелите и пълномощника на жалбоподателя, на когото е предявен за запознаване и му е връчен препис.

При прегледа на АУАН и НП не се установи да са допуснати нарушения на процесуалните правила, свързани с тяхното съдържание и реквизити. Посочени са датата и мястото на извършване на всяко от нарушенията и обстоятелствата около тях, както и клиентите, по отношение на които е била дължима периодична идентификация. В противовес с доводите на жалбоподателя, наказващият орган е дал изчерпателно, подробно, ясно и съответно на констатациите на контролните органи описание на отделните деяния, осъществени чрез бездействие, изразяващо се в пропуск да се съберат актуални документи на клиентите на ИП в процеса по актуализацията на рисковия им профил. Не се споделя още и възражението за единността в неправомерната дейност на жалбоподателя, тъй като с всяко отделно свое неправомерно деяние е осъществен отделен (дори и еднакъв по юридическите си характеристики) състав на административно нарушение, за което при спазване изискванията на чл. 18 от ЗАНН са наложени обособени наказания.

Предвид гореизложеното съдът намира, че в хода на административнонаказателното производство не са допуснати процесуални нарушения от категорията на съществените.

На следващо място съдът намира, че и материалният закон е правилно приложен, като възраженията на жалбоподателя за липсва на осъществен състав на административно нарушение са неоснователни.

Предвид предмета си на дейност ИП ** АД е задължено лице по чл. 4, т. 8 от ЗМИП и следва да прилага мерките за превенция на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари, в това число и комплексна проверка на своите клиенти. Последната съгласно чл. 10, т. 1 и т. 2 от ЗМИП включва идентифициране на клиентите и проверка на тяхната идентификация въз основа на документи, данни или информация, получени от надеждни и независими източници, както и идентифициране на действителния собственик и предприемане на подходящи действия за проверка на неговата идентификация. Редът и начинът за идентифициране на клиентите и проверка на тяхната идентификация са уредени в Раздел V, Глава II „Комплексна проверка“ от ЗМИП. Разпоредбата на чл. 54, ал. 1 от ЗМИП предвижда, че идентифицирането на юридически лица и други правни образувания се извършва чрез представяне на оригинал или нотариално заверено копие на официално извлечение от съответния регистър за актуалното им състояние и заверено копие от учредителния договор, учредителния акт или от друг документ, необходим за установяване на необходимите данни. Идентификацията на физическо лице, което е действителен собственик на клиент – юридическо лице или друго правно образувание, пък се извършва чрез събирането на справки и документи, изброени в разпоредбата на чл. 59, ал. 1 от ЗМИП.

Според правилото на чл. 16, ал. 1 от ЗМИП, задължените лица по чл. 4 от същия нормативен акт поддържат актуална събраната чрез прилагането на мерките за комплексна проверка информация за своите клиенти и за извършваните от тях операции и сделки, като периодично преглеждат и актуализират при необходимост поддържаните бази от данни и клиентски досиета, като прилагат мерките за комплексна проверка, включително когато на лицето по чл. 4 стане известно, че е настъпила промяна в обстоятелствата по отношение на клиента.

С оглед гореизложеното, и предвид категоризацията на клиентите *(клиентски номер 0000001490), * (клиентски номер 0000001533) и *LIMITED (клиентски номер 0000001492), с които към процесния период инвестиционният посредник вече е бил в делови взаимоотношения, то при предприетите на 31.03.2021 г. преглед и актуализация на техните рискови профили, ИП „***“ АД е бил задължен да изиска и събере техни актуални документи чрез прилагане на мерките за комплексна проверка, регламентирани в ЗМИП.

От събрания по делото доказателствен материал обаче обективно се установи, че при извършената на 31.03.2021 г. последваща категоризация на посочените клиенти, инвестиционният посредник не е изпълнил задълженията си да актуализира информацията от клиентските им досиета, касаеща съответните правни образувания, техните действителни собственици и извършваните от тях сделки. Така, доколкото не е било изпълнено изискването за периодична комплексна проверка, заложено в разпоредбата на чл. 16, ал. 1 от ЗМИП и пресъздадено в чл. 39 от утвърдените от ИП Вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансиране на тероризма, жалбоподателят е допуснал нарушение на посочената разпоредба.

Неоснователно санкционираното лице се е позовало в своята жалбата на първоначалната комплексна идентификация на своите клиенти, предприета при сключването на договорите с тях съответно на 28.11.2017 г. и 26.01.2018 г. Подобно обстоятелство е ирелевантно спрямо предмета на настоящото дело, доколкото отговорността на дружеството в случая е ангажирана не по повод първоначалното прилагане на мерките за комплексна проверка на клиентите (преди установяването на делови взаимоотношения с тях), а при периодичното актуализиране на техните клиентски досиета. Така също не може да се сподели и довода за действието на закона по време, тъй като императивните изисквания за преглед и поддържане на базите от данни са били налице към момента на актуализацията на рисковите профили на съответните клиенти, но въпреки това същите не са били спазени.

Доколкото се касае за ангажиране отговорността на юридическо лице по повод неизпълнение на негово задължение към държавата при осъществяване на дейността му, въпросът за субективната съставомерност на разглежданите деяния не подлежи на обсъждане, тъй като отговорността на ЮЛ е обективна.

Правилно е определена и приложимата санкционната норма на чл. 116, ал. 1, т. 3 от ЗМИП, която в актуалната си към процесния период редакция предвижда, че който извърши или допусне да се извърши нарушение на чл. 7, чл. 9, чл. 11, ал. 1 – 3, чл. 12 – 22, чл. 24 – 31, чл. 33 – 60, чл. 65 – 69, чл. 72, ал. 1 – 3 и 5 – 7, чл. 73, ал. 1, чл. 74, ал. 1 – 5 и 11, чл. 76, ал. 1, чл. 80, чл. 87, ал. 4, чл. 101, ал. 11, чл. 106, ал. 2, 4 и 5, чл. 107, ал. 4, чл. 110, ал. 1 и 2 и чл. 111, ал. 1, ако деянието не съставлява престъпление, се наказва със имуществена санкция от 5000 до 50 000 лв. - когато нарушителят е лице по чл. 4, т. 1 – 6 и 8 – 11 от ЗМИП. В конкретния случай съдът намира, че на жалбоподателя, като лице по чл. 4, т. 8 от ЗМИП, следва за всяко извършено административно нарушение по чл. 16, ал. 1 от ЗМИП да бъде определено съответното

му наказание съобразно чл. 116, ал. 1, т. 3 от нормативния акт. Като съобрази характера и тежестта на извършените нарушения, и като взе предвид липсата на данни за причинени вреди, настоящата съдебна инстанция намира за адекватно да определи имуществени санкции за всяко извършено нарушение в законоустановения минимум от 5 000 /пет хиляди/ лева.

Предвид особената значимост на обществените отношения, които се защитават със ЗМИП, а именно – тези, свързани с регулиране на финансово-стопанската сфера и по-конкретно – недопускането на ощетяване на фиска, включително използването на финансовата система за целите на изпирането на пари, а и доколкото са извършени 3 на брой еднотипни административни нарушения, всяко от които само по себе си не се отличава с по-ниска степен на обществена опасност от останалите нарушения от същия вид, то съдът намира за неприложима разпоредбата на чл. 28 от ЗАНН.

По изложените съображения съдът намери, че в административнонаказателното производство не са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила и материалният закон е правилно приложен, поради което наказателното постановление следва да бъде изцяло потвърдено.

При този изход на делото, с право на разноси разполага въззиваемата страна, съответно жалбоподателят следва да бъде осъден да заплати по сметка на КФН възнаграждение за представителство от юрисконсулт в размер на 100 лева за осъщественото процесуално представителство пред настоящата инстанция, определено в рамките на чл. 27е от Наредбата за заплащането на правната помощ, в съответствие с предмета на делото, положените процесуални усилия и фактичестката и правна сложност на казуса.

Така мотивиран и на основание чл. 63, ал. 1 от ЗАНН, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА наказателно постановление № Р-10-668/26.08.2021 г., издадено от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, с което на основание чл. 123, ал. 1, изр. второ във връзка с чл. 116, ал. 1, т. 3 от ЗМИП на жалбоподателя ** АД е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на **5000 (пет хиляди) лева** за извършено нарушение по чл. 16, ал. 1, вр. чл. 10, т. 1 и т. 2, вр. чл. 54, ал. 1 от ЗМИП и чл. 59, ал. 1 от ЗМИП относно клиент на инвестиционния посредник с № 0000001490, административно наказание „имуществена санкция“ в размер на **5000 (пет хиляди) лева** за извършено нарушение по чл. 16, ал. 1, вр. чл. 10, т. 1 и т. 2, вр. чл. 54, ал. 1 от ЗМИП и чл. 59, ал. 1 от ЗМИП относно клиент на инвестиционния посредник с № 0000001533 и административно наказание „имуществена санкция“ в размер на **5000 (пет хиляди) лева** за извършено нарушение по чл. 16, ал. 1, вр. чл. 10, т. 1 и т. 2, вр. чл. 54, ал. 1 от ЗМИП и чл. 59, ал. 1 от ЗМИП относно клиент на инвестиционния посредник с № 0000001492.

ОСЪЖДА ИП „*** ДА ЗАПЛАТИ на Комисията за финансов надзор сумата от **100 (сто) лева**, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на касационно обжалване по реда на Глава XII от АПК пред Административния съд – София-град в 14-дневен срок от получаване на съобщението за изготвянето му.

Съдия при Софийски районен съд: _____